

Česká asociace odpadového hospodářství

Pod Pekárnami 157/3, 190 00 Praha 9
IČ: 66001536; web: www.caoh.cz
Tel.: 731 405 068; email: info@caoh.cz

Ministerstvo životního prostředí

Zasláno elektronicky do datové schránky: 9gsaax4

A dále na emaily: jaromir.manhart@mzp.cz;
stepan.jakl@mzp.cz; jan.marsak@mzp.cz;
Libor.Dvorak@mzp.cz; katerina.solcova@mzp.cz

na vědomí: berenika.pestova@mzp.cz;
vladimir.mana@mzp.cz

Váš dopis značky / ze dne:
Naše značka: 2014/ICP-438

Místo a datum: Praha: 14.11.2014

Věc: Přípomínky k věcnému záměru zákona o odpadech

Vážení,

k věcnému záměru zákona o odpadech vznáší Česká asociace odpadového hospodářství následující připomínky:

- 1. Obecně k věcnému záměru – připomínka zásadní – Evropská komise (EK) v současné době reviduje cíle odpadového hospodářství.** Nové zaměření legislativy bude vycházet z principu Oběhového hospodářství. **EK v současné době projednává změny základních norem v odpadovém hospodářství** - návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice 2008/98/ES o odpadech, směrnice 94/62/ES o obalech a obalových odpadech, směrnice 1999/31/ES o skládkách odpadů, směrnice 2000/53/ES o vozidlech s ukončenou životností, směrnice 2006/66/ES o bateriích a akumulátorech a odpadních bateriích a akumulátorech a směrnice 2012/19/EU o odpadních elektrických a elektronických zařízeních. **Věcný záměr však toto dostatečně nereflektuje**, přestože MŽP se účastní jednání o nových cílech a nástrojích evropské odpadové legislativy a samo tyto nové záměry formulované ve strategii "Oběhového hospodářství" veřejně prezentuje. **Nebylo by vhodnější počkat na nová znění uvedených norem, když je poté stejně budeme muset jako ČR implementovat? Navíc se projednávání aktuálního věcného záměru a nového zákona o odpadech bude časově překrývat s nutností implementace nových pravidel EU.**

- 2. K citaci z „Předkládací zprávy“ k věcnému záměru ZOD:** „*Základem pro přípravu věcného záměru zákona byly vedle platného znění zákona o odpadech i Rozšířené teze rozvoje odpadového hospodářství v ČR, které byly schváleny vládou v srpnu roku 2010. Tyto teze byly výsledkem dohody klíčových zástupců oblasti odpadového hospodářství. Ve věcném záměru bylo přihlédnuto i k aktualizované Strategii rozvoje nakládání s odpady v obcích a městech ČR z května roku 2011, která byla zpracována Svazem měst a obcí ČR a Asociací krajů ČR a komplexně řeší odpadové hospodářství z pohledu obcí a krajů.*“

Komentář ČAOH – zásadní připomínka – Zásadně nesouhlasíme, aby MŽP v aktuálním věcném záměru vycházelo z všeobecně odmítnutých principů ISNO, na nichž je postavena citovaná Strategie SMO ČR a Teze OH z let 2010 a 2011. Jedná se již o neaktuální dokumenty, které jsou z velké části založené na centralizaci řízení toků odpadů a jejich směřování do nadregionálních zařízení (např. typu spaloven). Pokud se MŽP k této problematické a již neaktuální Strategii SMO ČR a Tezím hlásí, hrozí mu v budoucnu, že může být stavěno do pozice, aby prosazovalo již

silně a jednoznačně odmítnutou strategií ISNO a aby jí implementovalo do legislativy. Toto by bylo v zásadním rozporu se závěry odborných pracovních skupin k legislativě odpadového hospodářství, kdy jednoznačným závěrem bylo, že strategie ISNO (definovaná rovněž v citovaných materiálech) nebude prosazována do legislativy. Na tomto bodě a výstupu z pracovních skupin byla dokonce jednohlasná shoda všech přítomných. Tento závěr následně několikrát potvrdilo znovu i MŽP na odborných konferencích.

Řešení: Vypustit odkazy na tyto již neaktuální strategické dokumenty.

3. K BODU 3 – odpad x neodpad - připomínka zásadní

V návaznosti na článek 6 směrnice – **nesouhlasíme s navrhovaným zněním, že až v okamžiku předání provozovatelem zařízení na využití odpadu další osobě by odpad přestal být odpadem.**

Rámcová směrnice pouze stanoví, že odpad přestává být odpadem, pokud byl předmětem některého způsobu využití, včetně recyklace, a splňuje zvláštní kritéria, která budou vypracována v souladu s podmínkami. Stejně tak například „nařízení Komise, kterým se stanoví kritéria vymezuující, kdy měděný šrot přestává být odpadem“, v článku 3 nařízení stanoví, že měděný šrot přestává být odpadem, pokud při jeho přepravě od výrobce k dalšímu držiteli jsou splněny stanovené podmínky, tedy měděný šrot získaný procesem využití splňuje kritéria, odpad používaný jako vstupní materiál splňuje kritéria...). Dále podle čl. 4 tohoto nařízení výrobce ke každé dodávce vydá prohlášení o shodě – tedy, že nejde o odpad.

Podle navrhované dikce věcného záměru by ve skladu výrobků, v kamionu a po celé cestě k zákazníkovi byl výrobek z odpadů veden v režimu odpadů. Jak by byla vedena evidence? Podle současné praxe je to tak, že při vstupu na linku odpad skončí, protože po procesu využití vznikne výrobek (+ případně nečistoty – odpady).

Řešení: Zrušit vázanost přechodu z režimu odpadu do režimu neodpadu na okamžik předání další osobě.

4. K BODU 4 - Další základní pojmy - připomínka zásadní

Považujeme za nezbytné ve věcném záměru přesně vymezit (v návaznosti na další body např. 5.2.) kromě pojmu **původce i pojem „prvotní původce“**, pokud je MŽP přesvědčeno, že tento pojem je nutné vůbec zavádět. Jako ČAOH o tomto přesvědčení nejsme.

V definicích chybí zcela **pojem oprávněná osoba**, přitom je s tímto pojmem dále v textu pracováno, např. podle bodu 5.2. může původce odpad převést do vlastnictví pouze oprávněné osobě - **je oprávněná osoba i obchodník nebo není?** I s ohledem na ne zcela jasné vymezení institutu obchodníka s odpady a jeho roli v zákoně o odpadech **je nezbytné toto pojmově ujasnit.**

Zcela nejasné nastavení pojmu, práv a povinností obchodníka – Zavádí se nový termín, oproti současné definici obchodníka s odpadem a dále se navrhuje úprava činnosti obchodníka s odpady, která je ZCELA nová a může mít zásadní dopad do fungování trhu nakládání s odpady vznikem nového článku řetězce. Role obchodníka přitom není zcela zřejmá a je zde reálné riziko zhoršení kontrolovatelnosti předávání odpadů a zákonného nakládání s nimi.

- Je zde otázka, **zda obchodník bude také soutěžitel dle zákona o zadávání veřejných zakázek.**
- Předpokládáme, že obchodník s odpady bude muset mít alespoň jako **předmět podnikání nakládání s odpady.**
- Je zcela nejasná agenda vedení průběžné evidence u případů, kde bude figurovat obchodník.
- Proč je u obchodníka omezena možnost předání odpadů pouze na recyklaci a energetické využití?**

Řešení: Požadujeme podrobné specifikování role a povinností obchodníka do věcného záměru a požadujeme odpovědi na shora uvedené body.

5. **Podpora úprav odpadů, třídění, recyklace a energetického využití upraveného jinak nevyužitelného odpadu – připomínka obecná**

Jako ČAOH vnímáme pozitivně snahy MŽP o úpravu legislativy takovým způsobem, aby se odpadové hospodářství ČR více zaměřilo na úpravy odpadů, úpravy směsných odpadů, třídění, recyklaci a energetické využití upraveného jinak nevyužitelného odpadu. ČAOH sdružuje firmy, které se těmito činnostmi na území ČR intenzivně zabývají a které rozhodující měrou přispívají k plnění stanovených evropských cílů odpadové hierarchie. Je klíčové nastavit budoucí legislativu tak, aby respektovala stávající tržní nastavení systému odpadového hospodářství, konkurenci a soutěž investičně nenáročných regionálních zařízení na úpravy a využití odpadů. Zkušenosti ukazují, že tato cesta je z hlediska nákladovosti služeb pro původce odpadů (obce, občany, firmy) značně výhodnější, než cesta svázání sektoru, jeho centralizace a umělého řízení toků odpadů do drahých nadregionálních zařízení.

6. **K BODU 5.2.**

K odstavci 5. Nutno doplnit, že se jedná o „prvotního“ původce odpadů.

7. **K BODU 5.3. – zařazování odpadů**

K odstavci 4 - Chybné zařazení nelze opravit a může vést ke zkreslení evidence odpadu. Oprávněná osoba nemá možnost chybné zařazení změnit, ačkoliv má na základě uděleného oprávnění vyšší odpovědnost a potřebné odborné znalosti. **Řešení: Ponechat stávající nastavení, případně je nezbytné stanovit postup, kterým bude možné vady zařazení odstranit.**

8. **K BODU 5.5. Vzorkování odpadu – školení – zásadní připomínka**

K odstavci 3: Považujeme za zbytečné a nákladné, aby bylo zákonem stanoveno zdokonalovací a udržovací jednodenní školení vždy jednou za dva roky. Považujeme to za nadbytečné zejména v případě pracovníků, kteří mají praxi a naučili se již při prvním školení techniku a administrativu vzorkování. Domníváme se, že by zcela postačovalo toto zdokonalovací a udržovací školení pro seznámení s novými technikami vzorkování požadovat v delším časovém intervalu, např. jednou za 3 - 5 let. Ve věcném záměru navrhovaný interval školení každé dva roky se jeví spíše jako podpora dodavatelů školicích služeb, než že by toto opatření mělo objektivní potřebnost z hlediska odborného. Argument častých změn legislativy neobstojí, to by muselo probíhat povinné školení u drtivé části legislativy ČR. Subjekty nesou samy svou odpovědnost za případné neplnění zákonných povinností, a to i těch novelizovaných, proto jsou samy motivovány provádět školení vždy, kdy to uznají za vhodné. Umělé nastavování, navíc v takto krátkém intervalu, je dle našeho názoru nad míru zatěžující a neodůvodněné. **Je třeba zdůraznit, že takto krátký interval zbytečně zvyšuje náklady povinným osobám a má tak dopad na konkurenceschopnost českého průmyslu a služeb.**

Řešení: změnit interval školení z 1x za dva roky na 1x za 4 roky.

9. **K BODU 6.2. Skladování odpadu – připomínka zásadní**

Odstavec 3: Sklad odpadu je možné provozovat pouze na základě povolení k provozování zařízení k využívání nebo odstraňování odpadů podle bodu 6.8. a v souladu s jeho provozním řádem. Na provozování skladu odpadu se vztahují obecné požadavky bodů 6.5. a 6.6. Ve vztahu k dále uváděným povinnostem je s ohledem na výše uvedené nezbytné považovat sklad za zařízení k využívání nebo odstraňování odpadu. Takto formulované široké povinnosti pro prostý sklad odpadu jsou vysoce zatěžující pro subjekty, které tímto způsobem doposud nakládaly s odpady, zatěžující jak technicky, tak nákladově. Takto zásadní zpřísnění přitom není navrhovatelem dostatečně odůvodněno a nejsou vyčísleny očekávané dopady.

Řešení: zavedení povinnosti získat souhlas k provozu skladu odpadů ano. Dále užší definování doplňkových povinností, avšak nikoli všech povinností jako pro standardní zařízení pro využití či odstranění odpadů (např. povinné pojištění, apod.)

10. **K BODU 6.3. Sběr odpadů – připomínka zásadní**

K odstavci 5: Zásadně nesouhlasíme s navrhovanou novou kompetencí obce omezující nezávislé rozhodnutí krajského úřadu.

Povolujícím orgánem pro veškerá zařízení k nakládání s odpady byl doposud krajský úřad, kde je zaručena dostatečná míra nestrannosti. Obecně se s touto kompetencí KÚ počítá i do nového zákona, avšak s jedním zásadním nesystémovým omezením. Obce byly doposud vždy účastníkem řízení k vydání souhlasu. Stanovisko obce a veškeré další podklady posoudil KÚ a následně vydal své rozhodnutí. **Nově však má být stanovisko obce závazné i pro krajský úřad. Tímto opatřením vzniká jakýsi protiústavní přesmyk v kompetencích, kdy rozhodnutí státní správy (KÚ) by mělo být nově závislé na rozhodnutí samosprávy (obce), což je v rámci ústavního pořádku v ČR nepřijatelné.**

Řešení: zachovat dosavadní možnost obce být účastníkem řízení a vypustit kompetenci obce vydávat závazná stanoviska do řízení o udělování souhlasu.

K odstavci 6 a 7: Text se vztahuje k situacím, kdy je třeba při existenci samostatných mobilních zařízení zabránit tomu, že se odpad ztratí v evidenci. Otázkou ovšem zůstává, zda jsou v této souvislosti při zavedení institutu obchodníka s odpady dostatečně ošetřeny dopady na přehlednost toků odpadů a vedení evidencí.

Dále k tomuto bodu dodáváme, že v případě, že bude takto nově omezeno **mobilní zařízení**, je situace pro původce méně komfortní – pro původce odpadu je nyní jeho partnerem oprávněná osoba, která přebírá jeho povinnosti převzetím odpadu do vlastnictví. Je důležité dostatečně analyzovat, zda navrhovaná změna bude mít skutečně pozitivní dopady. Pokud má být důvodem změny nutnost informace pro původce, kde skončil jeho odpad, pak platí následující - pokud původce chce, a stává se to, požádá v rámci obchodní spolupráce oprávněnou osobu o poskytnutí informací o nakládání s jeho odpadem. Zdůvodnění předkladatele tak není zcela relevantní.

Mobilní sběrna = mobilní sklad. Je to zcela účelný a funkční prostředek, využívaný hlavně pro obsluhu komerčních zákazníků. U komunálních odpadů je podobným způsobem provozován mobilní sběr odpadů, a není to považováno za problém. Mobilní zařízení je zařízení pro nakládání s odpady, zajišťuje vyšší ochranu pro životní prostředí než pouhá přeprava. Evidence je vedena v souladu se zákonem a není problém zjistit, kde byl odpad vyložen. Původce odpadu není povinen sledovat cestu svého odpadu. Mobilní sběrna má například nádobu pro sběr olejů, kam slévá oleje od více původců na trase. To dopravce dělat nemůže. Výsledkem je růst nákladů povinných osob, snížení přepravních kapacit a s tím spojený větší objem přeprav (negativní vliv na životní prostředí). Roste také riziko neodborného zacházení s odpady při přepravě.

11. **K BODU 6.3., 6.4., 6.5., 6.6. – povinnost pojištění**

K bodům týkajícím se zavedení povinnosti pojištění před zahájením provozu zařízení – připomínka zásadní

Zde upozorňujeme na skutečnost, že takovou povinnost je třeba definovat podrobněji a zejména s ohledem na reálnost nalezení požadovaného produktu pojištění na pojišťovacím trhu. Dosavadní zkušenost je taková, že podobné pojistky jsou ze strany pojišťoven odmítány a neposkytovány. Je zřejmé, že tato nová povinnost znatelně zvýší náklady na nakládání s odpady (zdražení pro původce). Další věcí je, že povinnosti týkající se pojištění pro provozovatele stacionárních zařízení jsou vyšší než pro obchodníka. Vzniká tak nedůvodná konkurenční výhoda pro obchodníka. Celkově považujeme novou povinnost za nedořešenou a neodrážející situaci v praxi.

12. **K BODU 6.5.**

K odstavci 7: Poslední věta doplnit „krajskému úřadu nebo“.

13. **K BODU 6.6.**

K odstavci 6: Poslední věta doplnit „krajskému úřadu nebo“.

14. **K BODU 6.6.1. - Odstranění odpadu skládkováním – připomínky zásadní**

- a) **Obecně k této části textu, tedy k otázce legislativy spojené se skládkováním odpadů** - zdůrazňujeme, že stávající 3 fáze provozu skládky působí v rámci praxe a na ní navázaných postupů ve vztahu ke schvalovacím řízením jednotlivých částí skládky problémy. V tomto směru upozorňujeme, že evropská legislativa jednotlivé fáze provozu skládky takto neřeší a zná pouze tzv. skládky aktivní - provozované formou ukládání odpadů a tzv. skládky pasivní - provozované ve fázi rekultivace a provozu uzavřené skládky (monitoring, jímání plynu, apod.).

Např. v praxi se u většiny skládek I. a II. fáze prolíná, proto by bylo vhodné mít provozní řád na tyto dvě fáze společný a nikoliv pro každou fázi zvlášť.

- b) **K odstavci 1:** Požadujeme, aby bylo za slova „Skládka odpadů je zařízení určené k odstranění odpadů“ doplněno „s výjimkou případů, kdy je využíván skládkový plyn“. Využitím skládkového plynu pro výrobu elektrické energie se zabývá zákon č.180/2005 Sb., o podpoře využívání obnovitelných zdrojů. Účelem tohoto zákona je v zájmu ochrany klimatu a ochrany životního prostředí podpořit využití obnovitelných zdrojů energie, zajistit trvalé zvyšování podílu obnovitelných zdrojů na spotřebu primárních energetických zdrojů, přispět k šetrnému využívání přírodních zdrojů a k trvale udržitelnému rozvoji společnosti. **Obnovitelnými zdroji se rozumí obnovitelné nefosilní přírodní zdroje energie, jimiž je také energie skládkového plynu. Dle platných právních norem je elektrická energie vyrobená ze skládkového plynu vykupovaná jako energie vyrobená z obnovitelného zdroje.** Z čehož vyplývá, že na bioodpady podílející se na vzniku skládkového plynu, který slouží k výrobě této elektrické energie, je nutno pohlížet jako na obnovitelný zdroj. S ohledem na cíle ČR na zvyšování podílu elektrické energie vyrobené z obnovitelných zdrojů energie je nutno maximalizovat využití tohoto zdroje. Lze tedy shrnout, že bioodpad dočasně uložený na skládce se proměňuje v plyn sloužící k výrobě elektrické energie. V konečném důsledku je tedy bioodpad podílející se na této konverzi přeměněn v energii a není již tedy součástí skládky. **To znamená, že by neměl být započítáván jako odstraněný bioodpad, ale naopak jako bioodpad, jenž byl energeticky využit, obdobně k situaci využívání BRKO ve spalovnách komunálního odpadu.**
- c) **K odstavci 11** – Zákon má nově stanovovat podmínky stejné jako pro odpady i pro materiály využívané v rámci tělesa skládky. Toto je z hlediska působnosti zákona o odpadech irelevantní, neboť **zákon, který se vztahuje na nakládání s odpady, nemůže stanovovat povinnosti na výrobky a stavební prvky užívané v rámci stavby** (kterou je i skládka). Zákon může definovat podmínky pro nakládání s odpady, nikoli však pro nakládání např. se stavebními výrobky a výrobky jako takovými.

Řešení: Požadujeme „materiály“ vypustit z textu.

- d) **K odstavci 12 a souvisejícím** – Považujeme za zcela chybné definování omezení skládkování – **záměr obsahuje zákaz skládkování k roku 2024, tedy ještě o rok dříve, než nezávazně navrhuje Evropská unie (závazně toto není nikde stanoveno).** MŽP navíc navrhuje úplný zákaz skládkování veškerého směsného komunálního odpadu, tedy např. i nevyužitelných složek ve směsi obsažených. Takto chybně formulovaný text (obsažený i novele č. 229/2014 Sb.) znamená zásadní riziko zcela zbytečného zdražení poplatků zejména občanům, obcím, ale i firmám. Má jít přeci o to, odklonit od skládkování odpady využitelné. Odklonění celé směsi jako celku nahrává spíše cestě nových spaloven, které potřebují co největší množství neupravené a nevytříděné směsi.

Řešení: Zvážit doporučení EU ve vztahu k termínu roku 2025 (nikoli 2024). Dále je třeba do definice přidat slovo neupraveného SKO a dále v zákoně stanovit parametr k posouzení využitelnosti odpadů, odborná shoda je pro parametr výhřevnost (neboť recyklovatelné odpady se nesmí do skládek ukládat již několik let – viz vyhl. č. 294/2005 Sb.). Odklonit je tedy třeba pouze energeticky bohatou část směsného komunálního odpadu, a proto, aby bylo možné jí ze směsi získat, je nutné SKO upravit ve speciálních třídících zařízeních. Směsné odpady je třeba upravovat. Potenciál zvýšení třídění a recyklace založený pouze na možném navýšení třídění na ulicích do sběrných nádob, z odborného hlediska v žádném případě neodpovídá realitě a ke splnění recyklačních cílů nemůže vést. Nezbytné je směsné odpady dále třídít a upravovat. Cesta dalších úprav směsných odpadů navíc nevyžaduje citelné

navýšení poplatků a je v souladu se strategií EU. Citelné navýšení poplatků je naopak klíčové pro cestu nových spaloven.

Jako ČAOH jsme toho názoru, že odpady, které je vhodné postupně odklonit od skládkování, je nutné definovat splněním stanoveného parametru **výhřevnost**, a to **v zákoně nikoli ve vyhlášce**, než taxativním výběrem jednotlivých druhů odpadů. Varianta založená na definování množiny vybraných druhů odpadů v praxi může vést k obcházení zákona a jednoznačně bude hůře kontrolovatelná. Navíc **stanovovat tak zásadní věc, jako je omezení skládkování formou vyhlášky, je z hlediska potřebné stability legislativy pro investory velmi riziková cesta. Parametr by měl být v zákoně.**

15. K BODU 6.8.1. Povolení k provozování zařízení ke sběru, úpravě, využití nebo odstranění odpadu – připomínky zásadní

K odstavci 1: Zásadně nesouhlasíme s větou, že „*Povolení se uděluje na dobu určitou nejvýše však na 5 let.*“ S ohledem na návratnost investic do zařízení je takto krátká doba určitá nepřijatelná. Pro příklad uvádíme, že jen doba udržitelnosti projektů u některých dotací je 72 měsíců. Stanovená doba dále ani neodpovídá reálné době návratnosti realizovaných investic, což může být rizikový faktor ve vztahu k případným arbitrážím. Obecným následkem tohoto opatření může být zdražování služeb v odpadovém hospodářství a omezení vzniku nových zařízení, a tedy i ohrožení konkurenčního prostředí a hospodářské soutěže. *Pozn. Věcný záměr zákona o výrobcích s ukončenou životností obsahuje odkaz na právní nárok provozovatele KS na prodloužení jeho oprávnění. Zde se nabízí srovnání a otázka, proč MŽP nenavrhuje právní nárok za prodloužení souhlasu také pro zařízení k nakládání s odpady.*

Řešení: Vypustit citovanou větu.

K odstavci 10: „*Obec, na jejímž území je zařízení umístěno, může dát podnět příslušnému krajskému úřadu k zahájení řízení o změně nebo zrušení jím vydaného povolení k provozování zařízení.*“

Tuto větu požadujeme z věcného záměru vypustit. Tuto kompetenci mají obecně ve stávajícím zákonu všechny kontrolní orgány a obecní úřady. Jak je správně uvedeno v textu věcného záměru, takový podnět je však možné podat až po opakovaném porušení povinností, doplňujeme – prokázaných pravomocnými rozhodnutími příslušných správních orgánů. S ohledem na uvedené tak je stávající věta ve věcném záměru nadbytečná a matoucí, neboť uvádí výběrově pouze kompetenci obce, k čemuž není žádný důvod.

Řešení: Vypustit citovanou větu.

16. K bodu 6.7. Obchodování s odpady

Nadále považujeme funkci **obchodníka s odpady** ve věcném záměru za neobjasněnou. Např. v bodu 5.2. je uvedeno, že původce může odpad, který nemůže sám využít nebo odstranit v souladu se zákonem, převést do vlastnictví pouze oprávněné osobě – obchodník není v textu uveden, přestože může podle bodu 6.7. přebírat odpady do vlastnictví – viz výše připomínka k bodu 4 věcného záměru.

17. K bodu 7.2.1. – umožnění přepravy KO do ČR – citace – „*Přeshraniční přeprava odpadu do České republiky za účelem energetického využití ve spalovně komunálního odpadu je zakázána, pokud by v důsledku přeshraniční přepravy musel být odstraňován odpad vznikající v České republice nebo by v důsledku přeshraniční přepravy musel být odpad vznikající v České republice zpracován způsobem, který není v souladu s plány odpadového hospodářství.*“

Komentář ČAOH – Toto znění v důsledku znamená, že MŽP chce umožnit přeshraniční přepravu komunálních odpadů do České republiky, resp. do českých spaloven odpadů. Zde vznášíme dotaz, zda toto je skutečně cílem MŽP, zda se k tomuto MŽP otevřeně hlásí a zda chce touto cestou, riskovat zvýšení zatížení ŽP v ČR.

Řešení: **žádáme o stručnou, nicméně jednoznačnou odpověď na podstatu našeho dotazu**

18. K bodu 7.2.3. – přeshraniční přeprava – k odstavcům 3,4,5

MŽP může v zásadě komukoli znemožnit námitkou přeshraniční přepravu, a to pokud vycházíme ze zkušenosti, že za posledních 5 let byla uložena sankce širokému počtu podnikajících subjektů = tj. nejen pokuta ale i náprava stavu. Námitka by měla být vznesena pouze v případě závažného porušení předpisů na úseku odpadového hospodářství s přímým negativním dopadem na ŽP, nikoliv při administrativním porušení předpisů.

19. K bodu 7.2.6. – přeshraniční přeprava – k odstavci 5

Jak to bude s náhradou škody, jestliže se ukáže, že nebyl důvod k zadržení nákladu?

20. K BODU 8.1.1. Povinnosti obce při nakládání s komunálním odpadem

K odstavci 3 : Doposud obec mohla stanovit systém nakládání se stavebními odpady (i po novele č. 229/2014 Sb.). Není zřejmé, zda bylo uvaženo, jestli všechny obce mají finanční prostředky na to, aby občanům zajišťovaly povinně ze zákona i svoz a nakládání se všemi stavebními odpady.

K odstavci 6 - Nové citelné administrativní zatížení obcí – připomínka zásadní - obec bude podle věcného záměru nově povinna informovat občany jednou ročně o „způsobech a rozsahu odděleného shromažďování odpadu, využití a odstranění komunálních odpadů a o nakládání s dalšími složkami komunálního odpadu“. Rovněž tak informovat o „možnostech prevence a minimalizace KO a jednou ročně zveřejňovat kvantifikované výsledky odpadového hospodářství obce“. Systém třídění a sběru odpadů, má obec povinnost již nyní upravit obecně závaznou vyhláškou, ostatní informační agendy považujeme za nutné nechat v dobrovolné oblasti, zda je obce chtějí zpracovávat, či nikoli. **Není zřejmé, proč MŽP chce k mnoha dosavadním vysoce administrativně zatěžujícím povinnostem obce (průběžná evidence o odpadech, plán odpadového hospodářství obce, apod.) přidávat ještě další.** Obce již nyní poskytují státu úplnou informaci o tom, jak je s odpady obce nakládáno (roční hlášení § 39). Obce, které tyto informace občanům sdělují již nyní a dobrovolně, to mohou činit dále, ale stanovovat pro všech 6200 obcí další zbytečnou administrativu je iracionální a zbytečné.

Řešení: Ponechat obcím pouze stávající povinnost průběžné evidence a Plánu OH obce a vypustit nové informační povinnosti.

K odstavci 7 – připomínka zásadní - Nesouhlasíme s tím, že by nově mělo být stanoveno, že v případě, kdy je obalový odpad shromažďován do nádob společně s ostatními odpady, bude pro potřeby evidence zařazován jako odpad skupiny 20 01... **Dle zákona zařazuje odpad do skupiny a konkrétního druhu původce odpadů. Zanášení dosavadního zařazování odpadů takovýmito dalšími výjimkami a specifiky je nesystémové.** Potencionálně by toto mohlo vést také k rozšíření působnosti (činnosti) autorizované obalové společnosti do oblasti komunálního odpadu, což je v rozporu se zákonem o obalech a také se stanoviskem ÚOHS.

Řešení: Požadujeme ponechat na původci konkrétní zařazení podle Katalogu odpadů.

21. K BODU 8.1.2.

Zrušení jedné z možností výběru poplatků od občanů – MŽP navrhuje omezení dosavadních tří forem platby za komunální odpad na dvě, tedy je rušen poplatek za komunální odpad upravený nyní v zákoně o odpadech. Zachovány mají být pouze dvě další možnosti zpoplatnění ve formě smlouvy a místní poplatek. Toto bude pro některé obce a zejména velká města velmi problematické a nese to s sebou nemalé zvýšení nákladů.

Řešení: Ponechat stávající formy zpoplatnění a možnost obcí si vybrat.

22. K BODU 8.7. Odpad ze zdravotnictví – připomínka zásadní

K odstavci 5: Nesouhlasíme s tím, že je navrhováno, aby nebylo možné odpad ze zdravotnictví předat osobě oprávněné ke sběru odpadu. Stávající zákon obecně řeší povinnost předání odpadů „oprávněné osobě“, tak jak stanoví evropská legislativa. Dle našeho názoru je nesystémové zavádět další podkategorii oprávněné osoby k převzetí odpadů, nyní specificky pro tento druh odpadu. Současně nastavený systém nakládání s odpadem ze zdravotnictví **funguje bez vážnějších problémů, zásadní problémy z dosavadní praxe nám nejsou známy.**

Zdůrazňujeme, že původcům (převážně zdravotnickým zařízením) tak vzniknou nemalé potíže a vzrostou jim náklady a administrativa (například v případě výluky ve spalovně bude třeba hledat ihned alternativní řešení, původci by museli mít více dodavatelů služeb pro různé odpady, ztratily by se logistické výhody při sběru odpadů od více původců na jedné trase).

23. K BODU 8.9.

K odstavci 3: Nově obec musí podle bodu 8.1.1 vytvořit systém nakládání se stavebními odpady. Nedává smysl, když se v tomto bodě uvádí, že „Obec může ve své působnosti stanovit systém nakládání se stavebním odpadem pro osoby, které jsou do tohoto systému zapojeny“. Ani gramaticky

tento odstavec nedává smysl. *Podle gramatického výkladu se nejprve osoby zapojí do systému a pak pro ně obec vytvoří systém.*

24. **K BODU 9.1. – provozovatel má nově vést i evidenci za materiály – připomínka zásadní**
K odstavci 3: „Provozovatel skládky odpadů dále vede průběžnou evidenci množství materiálů, které nejsou odpadem, uložených na skládku v rámci první fáze provozu skládky. Evidence se uchovává po dobu tří let.“ Míni se tím tedy i trubky na odplynění, šterky jíly, folie, struska na cesty atd.? Nadbytečná administrativa, která se netýká odpadů, ale materiálů (viz níže připomínka k bodu 9.3). Zákon o odpadech nemůže stanovovat povinnosti k výrobkům a materiálům.

Řešení: Vypustit citované.

25. **K BODU 9.3. Ohlašování odpadů a zařízení – nově i ohlašování materiálů – připomínka zásadní**
K odstavci 2: Provozovatel skládky má povinnost zasílat údaje o množství materiálů, které nejsou odpadem, uložených na skládku v rámci první fáze provozu skládky v daném kalendářním roce KÚ. **Toto je z hlediska působnosti zákona o odpadech irelevantní, neboť legislativa odpadů nemůže stanovovat povinnosti na výrobky a stavební prvky užívané v rámci stavby (kterou je i skládka).** Zákon může definovat podmínky pro nakládání s odpady, nikoli však pro nakládání např. se stavebními výrobky a výrobky jako takovými.

Řešení: Navrhovanou formulaci požadujeme vypustit.

26. **K BODU 10.1. Poplatek za ukládání odpadu na skládku – připomínka zásadní**
K odstavci 1: Požadujeme vypuštění slov „a dalších materiálů“, neboť se jedná se o poplatek za ukládání odpadu a nikoliv za ukládání dalších materiálů. Zákon o odpadech se vztahuje na nakládání s odpady. V praxi by to navíc znamenalo zpoplatnění např. kameniva, které je materiálem pro drenáže. **V tomto smyslu vznášíme na MŽP dotaz, z jakého důvodu navrhuje zpoplatnění kameniva, písků, odplyňovacích trubek, zeminy, stavebních směsí a dalších materiálů? Nová povinnost je navrhována bez jakékoli analýzy ekonomických dopadů zejména na původce odpadů.**
Řešení: Vypustit slova „a dalších materiálů“.

27. **K odstavci 3 a souvisejícím - připomínka zásadní** – Požadujeme vypustit slova „zpoplatnění se týká i výstupních produktů z úpravy nebo jiného zpracování odpadů, a to včetně těch zařízení, která jsou provozována v prostoru skládky.“

Považujeme takto navrhované znění za zcela nelogické. Jako příklad lze uvést zařízení pro recyklaci stavebních odpadů, jehož výstupem je materiál betonová drť používaná na skládce pro drenáže. Pokud by měl být tento materiál zpoplatněn, bude ekonomičtější nakupovat primární surovinu kámen a nerecyklovat. Takovéto opatření by tak bylo environmentálně jednoznačně horší.

Související komentář k připomínkám č. 26 a 27 + příklad z praxe - Poplatníkem bude osoba, která odpad předává provozovateli skládky odpadu. V případě dalších materiálů (movitých věcí), které nejsou odpadem, a které vstupují do tělesa skládky, je poplatníkem osoba, která tento materiál předává provozovateli skládky k uložení do skládkového tělesa. Je velmi těžko představitelné, že dodavatelé materiálů budou za svoje výrobky ještě platit poplatek. Příklad: dodavatel dodá provozovateli skládky kačírek v ceně 300,- Kč/t, kterou mu provozovatel zaplatí, současně však od něj provozovatel skládky vybere poplatek třeba ve výši 1000,- Kč/t. Tento příklad dokládá, že jakýkoliv materiál nebude možné získat, a v důsledku to může vést k tomu, že skládka nebude moci být vůbec provozována. Provozovatel ani nebude moci dodavateli materiálu poplatek odpustit, bude povinen jej od poplatníka, tj. dodavatele materiálu vybrat a odevzdat obci, státu...

Řešení: vypuštění zpoplatnění „výstupních produktů“ a materiálů obecně

28. **K odstavci 5 – připomínky zásadní** - Nesouhlasíme s tím, že je ve věcném záměru obsaženo snížení množství materiálů, kterými jsou skládky zabezpečovány, tedy omezení možností využití odpadů a dokonce i stavebních materiálů na technické zabezpečení skládek, a to z dosavadních 25% objemu (tedy cca 40-45% hmotnosti) na pouhých 20% hmotnosti odpadů ročně uložených na skládce. Vše, co je nad tuto míru, má být zpoplatněno stejně jako odpady, které jsou do tělesa skládky

odstraňovány, což je logický nesmysl. Není možné zpoplatnit materiály a odpady využívané na tak klíčovou věc, jako je zabezpečení skládky, stejně jako odpady do skládky ukládané (odstraňované).

Toto opatření by se mimo jiné zásadně promítlo do nákladů původců odpadů (zejména nebezpečných - NO), pro ty by byla nová cena za příjem jejich odpadů na skládku neakceptovatelná. Zcela reálně tak hrozí riziko nemalého růstu počtu černých skládek – zásadně požadujeme, aby ekonomické dopady této nově upravené povinnosti byly ze strany MŽP doloženy ekonomickou analýzou. Ta bude mimo jiné zásadní rovněž pro stát samotný, a to v oblasti řešení sanací starých ekologických zátěží.

Navrhovaná míra 20% hmotnosti je ze stavebně technického hlediska zásadním způsobem riziková pro samotný proces skládkování a stabilitu těles skládek.

Toto snížení povede ke vzniku černých skládek a především ke zvýšení rizika environmentálních dopadů skládek. Z hlediska možných vysokých negativně environmentálních dopadů se v tomto případě jedná o připomínku zcela zásadní a bez jejího dostatečného zohlednění a vypořádání není možné takto formulovaný věcný záměr schválit. Souvislosti týkající se tohoto bodu budou vůči MŽP doloženy nezávislým soudně znaleckým posudkem.

Řešení: Za účelem zlepšení výběru a kontrolovatelnosti poplatku pro SFŽP změnit stávající procenta objemová na hmotnostní na míru 35% (toto řešení již navíc bylo neformálně ze strany MŽP akceptováno v době přípravy a jednání k novelám zákona o odpadech – červen 2014). Toto řešení je realistickým a ve vztahu k ceně pro původce odpadů stále akceptovatelným snížením ze stávajících 25% objemu (tedy cca 40-45% hmotnosti). I z hlediska zabezpečení těles skládek je toto akceptovatelná míra.

29. **K odstavci 11 a následujícím odstavcům – připomínka zásadní:** Zaváděné složky poplatku vnímáme jako riziko až 100% navýšení poplatků za skládkování, tedy navýšení nákladů občanů, obcí a firem. Zvláště účelovou složku poplatku považujeme za zcela nadbytečnou, smysl zavedení této další složky není jasný a jedná se o zbytečné další komplikování legislativního prostředí.

30. **K odstavci 13 – připomínka zásadní:**

Účelová a riziková složka poplatku bude hrazena i v případě, že odpad nebo materiál odpovídajícího složení bude využíván jako technologický materiál k technickému zabezpečení skládky.

Není zřejmé z textu, zda se navrhuje, aby tyto složky byly placeny vždy, tedy u veškerých odpadů a materiálů pro technologické zabezpečení skládky (TZS). S takovou změnou bychom zásadně nemohli souhlasit, neboť by to mělo významné finanční (pro původce odpadů) a potažmo případně i environmentální dopady. Text by měl být doplněn tak, aby bylo zřejmé, že poplatky se do určeného hmotnostního podílu neplatí za TZS, jak na skládce ostatních, tak na skládce nebezpečných odpadů.

Řešení: Jednoznačně formulovat ve smyslu akceptovatelném pro původce z hlediska nákladovosti.

31. **K odstavci 11 a 13 – příjemce poplatků – připomínka zásadní**

Podle věcného záměru prostředky získané ze základní, účelové a rizikové složky odpadu mají být příjmem SFŽP. Tímto krokem dojde k dramatickému přílivu prostředků do SFŽP. Zároveň to bude znamenat tíživou situaci pro obce, které přijdou o podstatnou část příjmu z poplatku. Navrhovaná kompenzační složka poplatku (počítá se s jejím snížením) nebude obcím se skládkou postačovat. **Je třeba zdůraznit, že skládka po ukončení následné péče (dle zákona po 30 letech) bude nadále představovat možnou budoucí zátěž pro obec, na jejímž katastrálním území se skládka nachází.** Obce, s výhledem na příjem z poplatku, se vznikem skládky na svém území souhlasily a je tedy nemorální obcím tento příjem následně odebrat.

Řešení: Navrhujeme tedy ponechat stávající dělení příjmu z poplatků, tj. základní složka jako příjem obcí, riziková a příp. účelová složka pak pro SFŽP. V tomto bodě upozorňujeme na vhodné a již prosazené nastavení na Slovensku, kde obce se skládkou v katastru jsou stále příjemcem poplatku. **Podobným způsobem je to řešeno i v ostatních státech EU.** Navrhovaná česká cesta, která znamená snížení příjmů předmětných obcí je velmi diskutabilní.

32. Účelové určení – připomínka zásadní

Jako další podstatnou připomínku sdělujeme, že nevnímáme jako vhodné účelové směřování vybraných prostředků výhradně do sektoru odpadového hospodářství (např. Slovensko nemá účelové určení do OH, Rakousko podporuje sanace a rekultivace, apod.).

Řešení: V tomto směru požadujeme vypuštění tohoto bodu (účelové určení do OH) z věcného záměru.

Zdůrazňujeme, že v České republice se v posledních letech podařilo vybudovat množství zařízení na nakládání s odpady. Jejich celkové kapacity jsou uvedeny na straně 55 Statistické ročenky MŽP 2012, a to dle jednotlivých způsobů nakládání s odpady s uvedením ročních kapacit těchto zařízení. **Tyto údaje jasně ukazují, že celkové zpracovatelské kapacity v ČR již nyní převyšují roční produkci odpadů v ČR.** Náklady na OH jsou v ČR také nižší ve srovnání s okolními státy. **V tomto směru není jasné, proč mají být ročně do sektoru OH rozdělovány prostředky v řádech miliard Kč vybírané od občanů a firem, a to v situaci, kdy v ČR se dlouhodobě nedaří z velkého procenta využít ani dotační prostředky EU.**

33. Obecně k celému tomuto bodu – riziko citelného zdražení poplatků – připomínka zásadní

Ač návrh věcného záměru nakonec neobsahuje tabulku zdražení, je zde riziko, že MŽP stále počítá s ve sněmovně odmítnutým návrhem na až **100% zdražení poplatků** (tzv. Oklešťkova novela – červen 2014). MŽP toto již prezentovalo. Taková míra zdražení je zcela zbytečná a MŽP pro právě takto radikální míru zdražení nemá rozumné ekonomické zdůvodnění. Sektor OH reálně prakticky žádné zdražení nepotřebuje – trendy vývoje omezení skládkování jsou pozitivní a **dosavadní míra zdražení vztažená k HDP je v ČR ve srovnání s EU nadprůměrná.** Pokud však bude politická vůle po zdražení, pak pro ještě vyšší urychlení rozvoje recyklace zcela, dle zkušeností recyklačních firem, postačuje postupné zdražení na max. 700 Kč v roce 2020. Naopak zvažované dokonce až 100% zdražení na 1000 Kč v roce 2020 a dále na 1500 Kč v roce 2024 či 2025, je zcela nezbytné pro nové spalovny odpadů. Tuto cestu však již ani EU nedoporučuje a požaduje větší orientaci na úpravy odpadů, jejich třídění a energetické využití upravených, nikoli směsných komunálních odpadů.

Řešení: zrušení návrhu na zavedení účelové složky poplatku a případné zdražení neupravených směsných komunálních odpadů v míře max. 700 Kč v roce 2020.

34. K bodu 11 – POH kraje – ISNO – připomínka zásadní

Stanovení preferovaných způsobů nakládání s odpadem v závazné části Plánu odpadového hospodářství ČR by mohlo být považováno za diskriminační a zakládající nerovné postavení u jednotlivých způsobů nakládání s odpady. Návrh v tomto bodě obsahuje veřejnou institucí nedovoleně zvýhodňovaná určitá konkrétní zařízení, což chápeme jako nepřipustnou podporu a zásah do podnikání v oblasti odpadového hospodářství. Je nepřipustné, aby veřejnoprávní korporace svým obecně závazným předpisem selektivně podporovala určité druhy zařízení, tím je zvýhodnila oproti ostatním, a tím zasáhla do svobodného podnikání v odpadech v dané oblasti. K takovému zásahu navíc na úrovni kraje není žádný relevantní důvod.

Řešení: Kraj by měl v rámci POH definovat cíle (množství odpadů využitých, recyklovaných, odstraněných, apod.), které je třeba na jeho území splnit. Průběžně by pak měl jejich plnění vyhodnocovat a případně přijímat doplňující opatření. To, jakými cestami budou cíle (recyklace, apod.) naplněny, by mělo být ponecháno na sektoru samotném, který je ve svém konání vázán příslušnou legislativou. Kraj rovněž dle našeho názoru může jako předpoklad definovat jím vnímané vhodné kapacity v rámci svého regionu, nikoli však závazně. Souhlasíme s řešením, že kraj může podat negativní stanovisko k investičnímu záměru, který využívá veřejné prostředky. V žádném případě by ale neměl mít možnost omezovat investiční aktivity firem bez využití veřejných prostředků, pokud investor splní zákonné požadavky na provoz zařízení. Další umělé svazování systému zařízení k nakládání s odpady je mimo rámec volné soutěže a není k němu racionální důvod.

35. K bodu 12 – měkké metody

Vnímáme jako vhodné a účelné, aby byl ponechán provinilcům v případě některých pochybení prostor pro nápravu a teprve při nesplnění nápravných opatření by měly přicházet finanční postihy. Toto již bylo navrhováno samotnou ČÍŽP v době ministra Drobila a bylo by vhodné se k tomuto rozumnému pohledu na věc vrátit a prosadit jej do legislativy.

36. Veřejné projednání nové legislativy – připomínka obecná

Jako ČAOH pozitivně hodnotíme, že MŽP v poslední době začalo odpadovou legislativu projednávat v rámci veřejné a otevřené diskuze a v rámci standardního legislativního procesu. Věříme, že toto bude

pokračovat i nadále a vnímáme to jako klíčový prvek na cestě schvalování legislativy odpadového hospodářství, neboť tato se týká všech 10 milionů občanů v ČR a také všech podnikajících subjektů. Jsme toho názoru, že i připomínkování věcného záměru a jeho vypořádání je věcí veřejnou a věříme, že takto k tomu bude MŽP přistupovat.

ČAOH si závěrem tohoto dopisu dovoluje požádat o zaslání vypořádání výše uvedených připomínek na adresu uvedenou v záhlaví tohoto dopisu.

Děkuji, s pozdravem

Ing. Petr Havelka
výkonný ředitel
Česká asociace odpadového hospodářství

Na vědomí (emailem):

Vážená paní

Ing. Berenika Peštová, Ph.D., náměstkyně ministra pro sekci technické ochrany životního prostředí

Ministerstvo životního prostředí

Vážený pan

Ing. Vladimír Mana, náměstek ministra pro sekci státní správy

Ministerstvo životního prostředí